Obnova za časů krále Jóšijáše

Původ materiálu
Jana Hofmanová
Pořadí v lekci
30

Téma

Obrátit celé své srdce, celou svou duši a celou svou sílu k Hospodinu má vždycky smysl.

Cíle

- Děti uslyší příběh o králi Jóšijášovi a o jeho úsilí o obnovu.
- Děti zažijí radost a užitek z nečekaného nálezu.
- Děti si propojí, že slovo Písma vede k úsilí o obnovu v různých oblastech života.

Pro učitele

Biblický text: 2Kr 22–23

Výkladové poznámky

- **Jóšijáš a jeho doba:** 7. stol. př. Kr., doba proroka Sofonjáše a Jeremjáše; poslední schopný davidovský panovník; snažil se obnovit království, využíval zřejmě toho, že asyrská říše byla na pokraji rozpadu a zesláblá, rozšiřoval tedy vliv Judska i do některých oblastí severního Izraele (podrobeného Asyřany); očišťování od pohanství a centralizace kultu v Jeruzalémě mohla souviset s touto snahou o upevnění říše; Jóšijášově vládě předchází vláda Menašeho a Amónova, kteří se dopouštěli „toho, co je zlé v Hospodinových očích“ — tzn. především sloužili modlám a provozovali věštecké praktiky (2Kr 21,3–7); oproti tomu Jóšijáš činí, „co je správné v Hospodinových očích“. Padl r. 609 v bitvě s Egypťany u Megidda; brzy po jeho smrti se země ocitne pod nadvládou Babylona (r. 587–6 je zničen chrám a část lidu je odvedena do exilu); **Potřeba obnovy** — to, že čile probíhají opravy Hospodinova chrámu, ještě neznamená, že vše je s Božím lidem v pořádku. Zdá se, že lidu se nevede úplně špatně (nelámou si nad sebou hlavu). Až ve světle Božího slova poznávají, že Hospodin nad nimi musí být rozhořčen a že k dobrému jejich jednání nepovede — když následně čteme 2Kr 23, nestačíme se divit, co všechno bylo v Hospodinově chrámu a co všechno se v Božím lidu dělo; v tomto

může být příběh velmi moderní.

- Všimněme si, že se tu nejedná o reformu morálky ve smyslu je třeba „polepšit se“ (být slušnější, hodnější, mravnější…), nýbrž **v prvé řadě o obnovu víry, pravověří a bohoslužby**; nejprve je třeba vyjasnit si a připomenout, komu důvěřujeme a co to znamená (jak to budeme žít a vyznávat).
- **Nález knihy Zákona:** událost datovaná do r. 622–1 př. Kr. v souvislosti s opravou chrámu. Knihou Zákona je podle všeho jádro 5. Mojžíšovy (kniha byla možná přinesena o sto let dříve z Bét-El při útěku tamních kněží před Asyřany). Podle ustanovení v Dt se Hod beránka má společně slavit v Jeruzalémě (zatímco v Judsku se slavil podle Ex jako rodinná slavnost); jestli je nález knihy historickou událostí je sporné, podstatné však je, že Jóšijáš byl těmito ustanoveními nově osloven.
- **Roztržení roucha** je na více místech Písma projevem lítosti, pokání, žalu, pohnutí…
- Prorokyně **Chulda** („krtice“) je ojedinělým biblickým případem, kdy prorocký úřad zastává žena. Zajímavé je, že rozhodující slovo nemají kněží nebo doslovný fundamentalismus („nám stačí přečíst si to“), ale její prorocký výklad, tzn. její povolanost posoudit a vyložit (vidět) nalezený spis aktuálně.
- **Žrec** je pohanský kněz; obsluhovali svatyně na posvátných návrších u měst.
- Podle těchto kapitol se člověk dopouští **urážení Hospodina** ne tím, že něco proti Bohu řekne, ale tím, že namísto Bohu slouží něčemu jinému, že před něčím jiným kleká, jako by to byl Bůh. Opakem urážení je tu pokora před Bohem („srdce zjihlé“) — Jóšijáš je ušetřen zla, protože se pokořil a litoval zla, nepokračoval v něm, ani to nehodil za hlavu, ale obrátil se k Bohu, proto mu bude dopřán pokoj.
- Inspirativní je králova reakce: dalo by se povědět, že „má své jisté“ (podle prorokyně), přesto jedná jako odpovědný vůdce lidu a pořádá veřejné **shromáždění**, při němž zaznívá Boží slovo a při němž obnovuje **smlouvu** a věrnost Hospodinu a následně **očišťuje** chrám i zemi od toho, co svádí k jiným cestám a co uráží Hospodina (2Kr 23).
- **Nakládání s ostatky** (odnesení popela z model, rozházení popela po hrobech, plnění míst po posvátných kůlech lidskými kostmi, spalování kostí z hrobů), má zřejmě demonstrativní a kultický charakter — jde o to ohněm zlikvidovat vše proklaté, znesvětit pohanská svatá místa, aby nebylo pochyb o jejich nesvatosti, tzn. vykonat trest nad modlářstvím a modláři a zároveň očistit zemi.
- **Provádění dětí ohněm** (2Kr 23, 10): jedná se o lidské oběti; socha pohanského Moleka byla pravděpodobně dutá a měděná, měla hlavu telete a napřažené ruce; socha se rozžhavila uhlím a do rukou bylo vloženo dítě, které sklouzlo dovnitř do rozžhavené modly; podle 1Kr 11 nechal tyto modly postavit i v Izraeli Šalomoun (Novotný: Biblický slovník).

Úskalí

- Jóšijášova reforma vyniká značným **radikalismem**. Praxe totální devastace cizích svatyň si přitom z pohledu dnešního člověka příliš nezadá s praktikami tzv. islámského státu, nebo násilným pokřesťanšťováním. Při výkladu bychom však k podobnému zjednodušení a černobílému zatracování (co je naše, to je dobré a ostatní je zatracené) rozhodně neměli sklouznout. Spíše je třeba zdůraznit, že je potřeba učit se, co je opravdu správné a podle Hospodina — a učit se tomu společně s druhými, ne na rozdíl od druhých.
- Poměrně velká část biblického textu vyjmenovává různé **praktiky, které jsou nám cizí** a dětem těžko pochopitelné. Není třeba je vyjmenovávat a rozebírat, stačí povědět, že dělali věci, kterými sobě i druhým ubližovali a mysleli si, že z toho má nějaké božstvo radost — ve skutečnosti tím akorát způsobovali trápení a byli od Boha daleko.
- Měli bychom si dát pozor, aby naše vedení nevyznělo primárně jako **vymezování** proti jiným kulturám a vírám, ale aby spíš mířilo do vlastních řad a zkušeností — vždyť Jóšijáš sám a Boží lid především na sobě poznali potřebu obnovy.
- Potíž může nastat také s tím, že **Hospodin je neoblomný** v rozhodnutí zavrhnout Judu. V Bibli je tím vyjádřeno vědomí autorů o následném babylonském exilu. Autoři jakoby vyznávají: Jóšijáš byl dobrý král, ale my jsme právem takhle dopadli, ocitli jsme se v Babylóně, protože jsme od Hospodina odpadli. Pokud to sami děti nevnesou jako téma, bude lépe se vysvětlování neoblomnosti vyhnout, případně spíše na příkladu Jóšijáše zdůraznit, že pokora před Bohem má smysl vždycky, ať to s námi vypadá jakkoli (Jóšijáš to nevzdal a jeho úsilí se stala povzbuzením i pro lid v Babylóně). Ostatně, jako křesťané víme, že soud není jediným Hospodinovým slovem, že k němu vždy patří i naděje na nový počátek.

Odkazy

Gastaldiová, Silvia — Musattiová, Claire. *Lidé Bible — život a zvyky.* Praha: Kalich, 2008.

Martin, Peter. *Bible pro malé detektivy.* Praha: ČBS, 2013.

Doney, Meryl. *Jak k nám přišla Bible.* Praha: SPN–ČBS, 1993.

Hájkovi, V. a M. *Biblická dějeprava.* Praha: Kalich, 1990.

Biblické odkazy: 2Pa 34–35; Lv 18,21; Lv 20,1–8; Ž 119; Mt 5,17–20; Mt 22,36–40

Pro děti

Předškoláci a mladší školní děti

Vyprávění s objevením „pokladu“

Budu vám vyprávět příběh o zemi našich praprapra… dědečků *(roztáhneme šátek/látku)*, Byla to moc pěkná země, kde svítilo slunce, rostlo víno a kde se pásly ovečky… Co všechno v pěkné zemi ještě bývá? *(Můžeme děti povzbudit v tom, aby jmenovaly, co se jim ještě v přírodě líbí, rozmístit na šátek obrázky zvířat, stromů nebo je ukazovat v obrázkové knížce.)* — Byla to pěkná země — však ji lidem dal Pán Bůh, tak jako nám svěřil zase naši zemi. Proto byl v té zemi také chrám, který to lidem připomínal *(umístíme doprostřed chrám z kostek, nebo obrázek apod…)*.

Ale něco v té zemi přece jen pěkné nebylo. Jen si to představte: Ti lidé jako kdyby zapomněli, kudy vedou správné cesty, jako kdyby bloudili… Stávalo se, že chtěli poděkovat za tu pěknou zemi, anebo se pomodlit, ale cestu k Pánu Bohu nenašli. A jindy když se mělo jít do chrámu, šli úplně jinam, třeba někam na kopec, kde si postavili sochu a před tou se klaněli…*(můžeme do krajiny umístit figurky)* a někteří si zase řekli, že děkovat vůbec nepotřebují. Dokonce ani k sobě se ti lidé moc hezky nechovali — jak by mohli, když každý hledal svou cestu, aby byl někde první, a nevěděl kudy kam. Byla to zamotaná doba a zamotaná země. A chrám, který jim měl připomínat Pána Boha, začal trochu chátrat, lidé už na něj moc nemysleli, měli plnou hlavu jiných věcí, všechno možné jim připadalo zajímavější a všeho možného se báli… *(naznačíme rozpad chrámu)*.

A tu v té zemi našich praprapra…dědečků a praprapra…babiček začal kralovat nový král — říkali mu Jóšijáš. *(Zkuste to spolu se mnou: Jó-ši-jáš)* A představte si, že tohohle krále Jóšijáše napadlo, že chrám by bylo dobré opravit. Pomůžeme mu? *(Začneme rovnat sbořené…)*

Jé, počkejte, co to je?! Počkejte, podívejte!!! Co by to mohlo být? *(Vytáhneme připravený balíček s „překvapením“, děláme, že k němu čicháme, že ho posloucháme — a necháme postupně takto zkoumat i děti. Pak balíček položíme doprostřed a pomaličku rozbalujeme; můžeme vyzvat děti, aby nám po kouskách pomáhaly.)*

Podívejte se, co Jóšijáš nalezl při těch opravách chrámu! Víte, co to je? *(Necháme děti poznat Bibli.)* Jóšijáš ve skutečnosti nalezl poklad — lidé totiž začali z té knihy číst. Četli o tom, že… *(listujeme knihou a stručně připomínáme třeba i pomocí obrázků: že je má Pán Bůh rád; že ho těší, když mu zpívají písničky a připomínají si jeho slova; a že jim chce pomáhat; že je dobré, aby si lidé pomáhali; aby se nebili a nebrali si věci; aby si nezáviděli…)* A lidé četli a poslouchali a najednou si zase vzpomněli na Pána Boha! Jako by k nim ta kniha začala mluvit a jako by zase věděli, kudy chodit a jak žít! A tak se sešli k velikému shromáždění a slíbili Pánu Bohu, že už na něho chtějí vždycky pamatovat. Společně se modlili a nechali všeho, co je na cestách pletlo a co jim život v té pěkné zemi kazilo *(odstraníme modly)*. A my se teď společně s nimi také pomodlíme: *(viz modlitba)*.

Pomůcky: Jednobarevný šátek nebo kus látky světlé barvy, obrázky nebo figurky zvířat (případně i lidí, to budou sochy model), chrám (ze stavebnice, kostek, nebo obrázek), „poklad“ tj. do úhledného balíčku pečlivě zabalíme nějaké pěkné vydání Bible (může být i dětská, ale zajímavější možná bude nějaké vydání, které děti znají méně, třeba se zlatou ořízkou, např. nová kralická šestidílka, do které můžeme vložit několik obrázků a při listování je vytahovat).

Vyprávění

Oheň pomalu dohasínal. Šáfan seděl na kameni a koukal se do žhavých uhlíků… vzpomínal, jak to všechno začalo…

Šáfan byl písařem na dvoře krále Jóšijáše. Nestěžoval si. Jóšijáš byl totiž král čestný a odpovědný a ke svému velikému dvoru i ke všem řemeslníkům, kteří zrovna pracovali na opravách chrámu, se choval hezky: staral se, aby dostávali spravedlivou odměnu a nechával je odpočinout, když potřebovali. Dlouho před ním ani po něm, nebyl v judském království takový král. Když si Šáfan vzpomene na krále v sousedství nebo na Jóšijášova otce, ještě teď mu běhá mráz po zádech. Nejednou byl svědkem toho, jak svolali celý dvůr, rozžhavili obrovskou měděnou sochu a do jejích útrob vložili děťátko, které pak už nikdo nikdy neviděl… hrůza, byl to děsivý pohled!

Jóšijáš byl jiný už odmalička a teď, teď se teprve ukázal…

Oheň před Šáfanem pomalu dohasíná a už vůbec není tak hrozivý jako tenkrát u těch planoucích ohnivých soch. Tenhle oheň už neděsí, jenom zahřívá, protože Jóšijáš dal všechny ty obrovské sochy, ty děsivé modly zničit a spálit.

Všechno to začalo tenkrát ráno, když Šáfan vyřizoval v chrámě poselství. Těšil se, že vyřídí potřebné a bude mít chvilku volna. Ale tenkrát se stala ta podivná věc: při všem tom chrámovém opravování a uklízení kněží objevili knihu, kterou ještě nikdy nečetli a poslali ji králi. Kniha Zákona, říkali jí. A tak Šáfan namísto volna musel číst. Předčítal králi Jóšijášovi, četl a četl… a byla to slova dobrá a pravdivá o Bohu, který je blízko, o jeho věrnosti a o tom, že i jeho lidé mu mají být věrní a pravdiví. A král Jóšijáš to všechno poslouchal s rozechvěním. Nakonec vstal, roztrhl své krásné roucho a naříkal: „Jak jen je to možné, že v zemi, kterou nám dal tento Bůh Hospodin, jsme na něj zapomněli? Jak to, že je všude tolik ohavných soch, kůlů a svatyní, když je jenom tento jediný Bůh? A jak to že se provádějí takové krutosti dětem, když Hospodin to zakazuje?“

Král Jóšijáš si nevěděl rady. Chtěl mít jistotu, že té nalezené Knize Zákona správně rozumí a tak poslal posly za prorokyní Chuldou: „Pověz, jak je to se mnou a s naším lidem? Hněvá se

na nás Hospodin?“ A Šáfan to vidí a slyší jako dnes, jak prorokyně posmutněla a tvrdými slovy potvrdila královo nejhorší tušení: velmi ubližujete Bohu a zlobíte ho svými činy, musíte počítat s trestem.

A víte, co se stalo? Jóšijáš se toho prorockého slova nezalekl! Nevzdal to! Svolal veliké shromáždění, každý kdo mohl, přišel, aby poslouchal slova té nové knihy a aby si připomněl dobrý život podle Pána Boha. Poslouchali, modlili se a slibovali, že už nikdy na Boha nezapomenou.

Takhle to všechno začalo. Král Jóšijáš se odvážně obrátil k Hospodinu celým srdcem, celou duší i silou a vedl k tomu i svůj lid. Nikdy už nebylo v Judsku takového krále: vždyť nechal všechny modlářské sochy a návrší zahladit a v zemi obnovil věrnost Hospodinu.

A tak dnes Šáfan sedí celý večer u ohně, který ho neděsí, ohřívá se a celý ten Jóšijášův příběh zaznamenává. To proto, abychom si i my mohli číst a připomínat, že obracet se k Pánu Bohu, je vždycky ta nejlepší cesta v životě (i když to s námi vypadá všelijak).

Různé aktivity

- Známá hra „samá voda — přihořívá — hoří“, při které necháme děti hledat bibli.
- Využijte obrázek chrámu s úkoly v knížce *Bible pro malé detektivy* (s.7).
- Starověká kniha, kterou Jóšijášovi lidé nalezli, měla podobu svitku — zkuste si jej vyrobit. Můžete dětem dát dvě hůlky (špachtle, pletací jehlice, větvičky, špejle), přilepit je k protilehlým stranám papíru a rolovat proti sobě. Na svitek mohou děti nakreslit, jak si představují život, kterému nás Bůh učí, nebo třeba krále Jóšijáše. Děti taky baví obkreslovat (na svitek) hebrejská písmenka. Školní děti mohou na svitek napsat jeden z biblických veršů k zapamatování. Pro představu o tom, jak starověké knihy vypadaly a vznikaly lze použít knížku *Jak k nám přišla Bible* (kap. 7).
- Připravte dětem (nebo s dětmi pro zbytek shromáždění) svačinku v podobě svitků. Na slané tyčinky namotejte proužky sýra nebo marcipánu do tvaru svitků.
- Použijte pracovní listy s obrázky „Co do kostela nepatří?“
- Bourání model: Připravte „modly“ v podobě sloupů a věží z plechovek, kostek, krabiček, ruliček… děti se mohou míčkem trefovat a bořit modly.

Starší děti

Rozhovor s pomocí obrázků a Bible

Pomůcky: Nejlépe kniha *Lidé Bible* (viz Odkazy), v závorkách jsou uvedené stránky z této knihy; nebo alespoň obrázky k tématu odjinud (potřebujete: desatero, obětování, modla, hod

beránka, prorok, chrám); dopředu si připravte také několik obrázků bůžků/model (mohou posloužit kartičky se zvířaty).

Uveďte děti do situace: Vzpomínáte si na Mojžíše, na to, jak dovedl lidi až do země, kde se měli usadit a začít dobře žít? Vzpomínáte si, jaké jim k tomu životu dal od Pána Boha také dobré rady? *(Desatero a další naučení — když podle nich budou žít, bude z nich mít Bůh radost a dobře se jim povede.)*

Podívejte se, co všechno patřilo k dobrému životu. *(Viz obr. Zákon a spravedlnost (s. 52–53) nebo si najděte desatero v Dt 5,6–22 — zdůrazněte, že tím prvním je jedinečnost Boží.)*

Tak jako my chodíme do kostela, i tehdy patřila k dobrému životu také bohoslužba. Ale vypadala úplně jinak, než jsme dnes zvyklí. Lidé často přinášeli Pánu Bohu nějaké dary, aby poděkovali za to, co se jim dobrého stalo, nebo aby ukázali, jak moc si ho váží.

(Podívejte se na obr. 54–55 a společně komentujte, co se jak obětovalo. Nemáte-li knihu, použijte jiný obrázek, nebo s dětmi mluvte o tom, jak oběti rozumí. Oběť jako dar — děkovný, nebo za hřích apod.)

Když se lid v zemi zabydlel a dosadili si na trůn krále, začalo to s nimi jít trochu z kopce — čím dál víc na ty Mojžíšovy rady od Hospodina zapomínali. Dokonce i na tu bohoslužbu zapomínali, a tak jim Bůh posílal různé kazatele, kteří byli Mojžíšovi trochu podobní a kteří jim ty dobré věci připomínali a učili je, že je potřeba život napravit, jinak to s nimi špatně dopadne.

Proroci *(s. 62–63 — můžeme přečíst krátký odstaveček pod nadpisem; nemáte-li knihu nalistujte v bibli seznam starozákonních knih a ukažte na proroky)*.

Co všechno bylo porušováním dobrého života podle Božího přání?

(Poslouchání jiných pánů, bůžků a talismanů, léčka a zabití druhého pro vlastní prospěch, nespravedlnost vůči chudým a ochuzování druhých, podvádění, lži, krádeže, zabíjení…) Upozorněte na to, jak všelijak vypadaly modly a že jejich smyslem bylo, aby lidé spoléhali na moc zobrazených bůžků místo na Boha.

Podívejme se na Jeruzalém a chrám v době králů a u královského dvora (s. 86–89). Všimněme si, že tam žádná podobná vyobrazení nejsou. *Můžeme si dopředu nakopírovat obrázky nějakých bůžků a umísťovat je do obrázku, kam všude je asi nechali neposlušní králové vystavět.*

Za vlády krále Jóšijáše probíhaly v chrámu velké opravy. To se musí leccos uklidit, přesunout, přerovnat…? Už jste to někdy zažily? Leccos se při tom ztratí a vyhodí, ale leccos se taky najde. A právě v jeruzalémském chrámu se přihodilo to druhé: našla se kniha, skoro jako Bible.

Můžeme o nálezu společně přečíst z 2Kr 22,8–20 nebo dovyprávět: Král si ji nechal předčítat a vyložit od prorokyně Chuldy a zhrozil se a plakal, když zjistil, že to v jeho zemi vůbec nevypadá tak, jak by se mohlo Bohu líbit. A tak se Jóšijáš pustil do díla: nejdřív dal svolat všechny lidi a slíbili před Hospodinem, že už na něho budou vždycky pamatovat a spoléhat jen na něj, pak dal do pořádku chrám *(necháme děti, aby z chrámu odstranily „nános“)*, potom totéž udělal ve všech městech v zemi a znovu naučil lidi, jak správně slavit bohoslužbu, podobně jako kdysi dělali jejich prapra…dědečkové s Mojžíšem — *připomeneme Hod beránka (např. s. 48, nebo jinou ilustrací)*.

Otázky k rozhovoru

- Proč myslíte, že Jóšijáš nad nálezem a čtením z Knihy Zákona roztrhl své roucho? *(Lítost, poznání vlastní viny.)*
- Kdy vás opravdu mrzelo něco, co jste provedli? Jak jste poznali, že to bylo špatné? Co by se muselo stát v našem sboru a v naší zemi, aby vás to mrzelo tak, jako plakal Jóšijáš? *(Necháme děti přemýšlet a uvádět situace; můžeme napovědět třeba tak, že se zeptáme, čeho si nejvíce cení…)*
- Co když se něco takového stane? Jak je možné to napravit? *(Někdy není náprava možná, ale můžeme se pokusit hledat cestu dál — usilovat o uzdravení, upokojení, potěšení pozůstalých, blízkost, modlitbu…)* Pomáhá nám v tom nějak Bible, bohoslužba, sbor…?
- Proč je nález Knihy Zákona tak významný? *(Pomohla Jóšijášovi rozpoznat, co je špatně a nasměrovala ho, jak je možné to napravit.)*
- Slyšeli jste někdy o reformaci? *(Můžeme připomenout M. J. Husa.)* Co mají tahle dvě období v životě Božího lidu společného? *(Lidé byli nově osloveni Písmem a pohnulo je to ke změně v životech, v církvi, ve společnosti a k obnově života s Bohem.)*

Závěr: Zkuste společně udělat seznamy, co do kostela / sboru / života věřícího patří a co nepatří. Je lépe mít připravené návrhy a nechat děti diskutovat, jak to je a proč; jako inspiraci můžete použít pracovní list.

Co by potřebovalo obnovu u nás samých a jak začít?

Práce s písní

Přečtěte společně 2Kr 22, 1–11 a 2Kr 23, 1–4. Shrňte pro děti situaci *(král Jóšijáš, opravy chrámu, nález knihy Jóšijáše velmi zasáhne, pokání a náprava)*.

Pusťte dětem písničku Studně nepřevážená, nebo ji společně zazpívejte (nebo přečtěte) z Evangelického zpěvníku (367). Pro další práci je třeba, aby děti měly text i před sebou.

Co myslíte, jak tahle píseň s Jóšijášovým příběhem souvisí? *(Nechte děti mluvit… omezte se na konstatování, že si myslíte, že Jóšijáš by ji asi mohl vzít za svou a zpívat.)*

Nechte děti hledat (a máte-li kopie, tak různými barvami podtrhnout):

O co zpěvák prosí? *(O sladkou Boží milost; o víru, která se rozhojňuje; o skvělou naději, která nebude založena ve věcech, které pomíjejí, ale v Bohu; o obranu a ochranu před svody dobrými i špatnými.)*

Čeho se naopak bojí? *(Doufání v pomíjející věci; libých i odporných vlivů…)*

Kdo nebo co je to ta studně nepřevážená? *(Duch svatý; nepřevážený tj. nevyčerpatelný zdroj milosti.)*

Jak je tu ještě jinak Boží Duch oslovován? *(Pěstitel víry; posvětitel, výborný vladař.)*

Upozorníme na reformační souvislost písně a na to, že ji dodnes zpíváme v bohoslužbách — i my, stejně jako Jóšijáš a Komenský, se potřebujeme obracet v modlitbě a pravdivé bohoslužbě k Hospodinu a prosit o smilování, o obnovu a pěstování naší víry a života. Jako křesťané věříme, že nový začátek je „nastartován" Ježíšovým vzkříšením.

Pomůcky: Evangelické zpěvníky (nejlépe kopie písně 367), Bible, případně barevné pastelky.

Přesah

- *Konfirmace a obnova křestního slibu:* I my se v bohoslužbách podobně jako Jóšijáš stavíme před Boha a vyznáváme lítost nad svými hříchy a čas od času znovu vyznáváme a připomínáme si, že se hlásíme k Hospodinově smlouvě a co to znamená.
- *Duchovní obnova:* Také v naší církvi se už po několik let konají v postní době exercicie, tedy duchovní cvičení, při nichž se lidé scházejí na několik dní, aby se v tichu soustředili na Písmo a na modlitbu a znovu obrátili své srdce, duši a síly k Hospodinu.
- *Reformace:* Jóšijáš je považován za starozákonního reformátora. Také v době reformace sehrálo důležitou roli znovuobjevení Písma, resp. jeho překlady z latiny do národních jazyků a následně tisk a šíření. Zvláště reformovaná větev pak spojila s obnovou života a bohoslužby i čistky v oblasti chrámové výzdoby; odtud prosté evangelické kostely.

Liturgie

Rituál

Každou postavu může provázet jedna píseň, kterou můžete zpívat nebo její část skandovat. U Jošijáše navrhujeme refrén písně *Srdce čisté* (Svítá 349).

Biblický text k zapamatování

„Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí“ a „miluj svého bližního jako sám sebe“. (L 10,27)

Světlem pro mé nohy je tvé slovo, osvěcuje moji stezku. (Ž 119,105)

Okénko do bohoslužeb

Máte-li odvahu, zkuste sehrát ztrátu Bible. Předem poprosíme někoho ze shromáždění (třeba učitele NŠ), aby k sobě schoval Bibli ze stolu Páně. Začněte bohoslužbu trojičním úvodem, bez vstupního verše. Ve chvíli, kdy přijde na řadu první čtení z písma, začněte Bibli hledat a necháme i děti hledat… (pokud by někdo ze shromáždění nabízel svou, poděkujte, ale vysvětlete, že opravdu potřebujete tu se záložkami). Co teď budeme dělat? Jak budeme pokračovat? Co všechno nám vypadne…? (Necháme děti i shromáždění odpovídat.) Pak se ozve ten, kdo má Bibli u sebe: Podívejte se! Našel jsem ji! — Děti si dnes v nedělce poví o jednom podobném nálezu…

Nemáte-li odvahu ztratit Bibli, zeptejte se shromáždění, jestli někdy našli poklad. Anebo jestli našli něco, co je hodně zarmoutilo, nebo hodně potěšilo? Některé objevy úplně převrátí vzhůru nohama dosavadní život… o jednom takovém objevu uslyší děti v nedělce.

Modlitba

Milý Bože, mnoho věcí nás zajímá, utíkáme za nimi a prosíme rodiče i tebe, abychom měli, na co si vzpomeneme… Ale dneska prosíme: buď nám hlavně vždycky blízko a uč nás dobře spolu žít, protože to je největší poklad.

Taky nás mnoho věcí trápí, Pane, a utíkáme před nimi. A tak dneska prosíme, ať se nemusíme bát — my ani nikdo jiný na světě. Ať nad námi nemá moc trápení, ani pověry, ani strach, ani nikdo jiný, ale ať nás každý den vede tvoje láska. Amen.

Odkaz na pracovní list
26 Jošijáš - král reformátor
26 Jóšijáš král reformátor - st
Kam dále
Trusina, Jan: Jóšíjáš – král reformátor (starší přípravka z cyklu Pozvání na ce…
Jóšijáš a chrám (omalovánka/vystřihovánka; www.lds.org)
Jóšijáš boří modly (omalovánka)

Šablona na svitek (sheknows.com)

Návod na výrobu koruny z papírového talířku (meaningfulmama.com; anglicky)

Josiah And The Book Of The Law (video, spíš na náboženství, nebo pro učitele, n…

Oboroh: Studně nepřevážená

Odkaz na píseň

Moudrosti poklad z nebe je slovo Boží nám

Všichni, kdo skládají v Pánu své doufání

Odpusť (EZ688)

V tobě je radost (EZ649)

Ten obraz zlatý, obraz se k nebi tyčí

Čest dej (SV37)

V nebi je trůn (SV360)

To já, ó Pane můj, půjdu, když mne posíláš

Řekni, v co doufá srdce tvý (SV289)

Svobodná zem (SV288)

Uhni se stranou, ztratíš jen chvíli

Přijď již, přijď, Duchu stvořiteli, Duchu smíření

Cílová skupina

Mladší školní

Předškolní

Starší školní

Katechetické cykly

Dál přece nejdeme sami II (Od Samuele k Šalomounovi + Od Elijáše k mesiášovi)

Biblický odkaz (kat)

2 Královská 22–23